

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak:

Egy évre 8 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre. 1 frt 50 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Szerkesztőség:

Kossuth-utca Vojnich-palotában

Nyitlert soronként 20 krajczár

Állam az államban.

Értjük ezalatt Fiumét a separatum korpust amint az autonómiából kibukolázni óhajt és államot akar képezni az államban.

Magyarország védőpajzsa ezt a Fiumét nagygyá és hatalmassá tette, olyan világpiaczczá, amilyen azelőtt sohasem volt és autonómiájában olyan függetlenné, amilyen függetlenségről azelőtt sohasem álmódzott!

Az állapotoknak 3 évtizeden keresztül történt megjegeczesedése után egyszerre eszükbe jut a jó fiumeieknek, hogy a magyar állami kötelekét őket szorongatják és Maylender ur és annak érdektársai nyíltan demonstrálni kezdenek a magyar állameszme egysége ellen és egy új közjogi alapot kérnek.

Deák Ferencnek „fehér lapjára” egy új szerződést óhajtának ráírni, de olyat, hogy az a magyar állam souverénitása alóli teljes menekülést jelentene.

Már most miután a fiumeiek abso-

lute semmi okot nem tudnak felhozni arra, hogy a magyar korona égise miért nem tetszik nekik, vajjon van-e még helye a további latolgatásnak és nem-e csak a magyar kormány erélyén mulik az, hogy a rappresentanzot becsületes eljárásra megtanítani tudja-e vagy gyenge-e ahhoz?

Nem csatlakozhatunk ez ügyben az ellenzéki sajtó ahhoz az álláspontjához, hogy a kormány által tanusított erélyes eljárást is helyteleníteni tudnók és csak csodálkozunk kell a felett, hogy az Egyetértés ez ügyben is hajánál fogva rántja elő a kormány elleni bizalmatlanság kérdését.

Csak néhány sorra akarunk rámutatni.

•Kétségtelenül a magyar kormányra hárult most a köteleesség, hogy a magyar állam felsőbbségét a fiumei separatizmus hányavetisége ellenében erélyesen megoltalmazza. De azt a kemény akciózt, melynek mángorlójával Bánffy Dezső az autonomista el-

lenzékiiséget mostanában ráncba szedi, még sem kísérhetjük bizalommal.

Ugyan legyen szíves ajánljon a cikk lelkes írója egy jobb modust arra, hogy hogyan kell e törvényteleniséget megszüntetni mint éppen a törvényes eszközök igénybe vétele által?

A magyar állameszme megvédéséhez kevés egy kormányzónak a személyes tekintélye, mert azt a közszellemet amelyet Fiumében a magyarellenes agitátorok provokálnak, nem ellensúlyozhatja egy embernek az egyéni rokonszenve.

De igenis ellensúlyozhatja egy olyan kormány, amely a törvényadta biztositékokat a fiumeiekkal szemben tiszteletben tartja, — de amely kormány elég erélyes ahhoz, hogy éreztessen velük azt, hogy a magyar korona testén belül a separatum corpus külön államot nem képezhet, hogy amennyiben meg nem becsülik az önként felajánlott autonomikus szabadságot — és az országos törvények tisztelete ellen véte-

TÁRCZA.

Az okos lányka.

Irta! EMMÁ.

A „Bácskai Hirlap” eredeti tárczája.

Ott ültek a virágos szövetű divány sarkában, szorosán egymás mellett.

A mama kötéllel kezében az ablakban ült és órák hosszáig sem tekintett vissza. Szó nélkül bámult ki a csendes utcába és csak néha néha olvasta hangosabban a „máslikt”. A harisnya szemlátomást növekedett és tudj isten hanyadik pár készült el azóta, hogy Beke Pali Ilontájához járt.

Beke Pali már annyira vakmerő volt, hogy a mama háta megett magához ölelte Ilontát és tán meg is csókolta selymes fekete haját.

Visszafojtott lélegzettel sugta ilyenkor Ilonta: — Menjen maga — lássa nem vigyáz semmit.

— Édes angyalom! volt rá a válasz és ha Ilonta kis kezével be nem tapasztja Beke uram száját, biz ez még hosszú szerelmi valomást tesz, a mama háta megett.

Igazán vigyázatlan volt Pali, de Ilonta mégis csak megbocsátott neki, mert Pali őt nagyon, nagyon szerette.

Pali volt az első férfi, ki kezét megcsókolta egyszer, kétszer, százszor. És hogy nézett a lányka ragyogó szeméibe, ott látta üdvét,

boldogságát, a jövendő menyországát, azokban a nagy szép szemekben.

Ne szeressen olyan igen nagyon! Szokta Ilonta mondani.

Ugye szeret — nagyon szeret? Volt Pali válasza.

Ne kérdeje nem tudom, majdha a felesége leszek akkor nagyon fogom szeretni!

Pali arca elborult, tenyerébe hajtotta égő homlokát és szótlanul nézett a szőnyeg zöldes kockájára.

Ilonta nem volt már gyermek leány, husz éves elmúlt és nagyon okosan tudott gondolkozni. — Nyíltan, őszintén megmondta ő Beke Palinak:

Én sohse leszek olyan szerelmes senkibe, hogy eszeveszetten dobjam magam karjai közé. Szegény leány vagyok, a pénzemért hát senki se vesz el. — Gazdagok voltunk — apám még többet akart szerzeni, elvesztette vagyonát. — Én tudom mi az élet, tudom mit tesz az a megélhetés! — Maga aljegyző. alig van ezer forint jövedelme — az nem elég — magának és mit igérjem, hogy én szerény. házias asszony leszek. Nem! Én férjem társadalmi állásához mérten akarok élni — Vigyázzon hát, ha engem akar feleségül venni, Ne, ne szőljon közbe, maga sokat beszélt már szépen, édesen, gyönyörű jövőt festett — de ugy lesz-e, igaz lesz-e? Látja Beke ur — no jó — Pali! Látja Pali én sohse mondtam, hogy szerelmes vagyok.

Nincs olyan természetem! Én már nem vagyok fiatal, nem — nem vagyok; lelkem megöregedett, mert itthon sokat tapasztaltam. Menjen új álmására és ha vissza jön, én megvárom — felesége leszek — és szeretni fogom.

Beke Pali sápadtan hallgatta Ilonta hosszú beszédjét, nem tudott rá felelni. Tán nem is hallott belőle többet, csak annyit, hogy Ilonta nem szereti nem tudja szeretni, csak majd akkor, ha felesége lesz.

Némán kelt fel, megfogta finom fehér kezét imádottjának, hosszan forrón csókolta meg azokat, aztán mosolyt erőltetve ajkaira: ment oda a mamához, meghajította magát és hangos: kezét csókolom üdvözléssel — eltávozott.

Ilonta remegve nézett utána, Pali üdvözlését, mely neki szólt, néma főhajrással viszonozta és mikor az ifju léptei elhangzottak, oda térdelt édes anyja elé és hosszan-hosszan zokogott.

Pali kiérve az utcára, megigazította kalapját, idegesen rántotta fel keztyűit, és fűtyörészve ment a casinóba.

— Servus Pali! No ma ugyancsak soká tartott a vizit. Hallottad? jó cigányok érkeztek Szatmárból.

Akkor hát mulatunk, mondá barátainak és már ott állott a kaszinó előtt és erősen megcsipte Juczi piros arcát.

A cigány primás is mintha megneszelte

Tek, saját czélszerűségi szempontjai alapján fog velük elbánni — amitől bizonyára még jobban fognak feljajdulni.

Ha a tegnapelőtt beigtatott kir. kormányozt ennek tudatában foglalta el hivatalát — akkor Maylender ur is ki fog ábrándulni abból a rögeszméből, hogy Magyarországon belül az állam-ban államot lehet alkotni!

Éhinség minálunk.

Sajnosan kell konstatálnunk, hogy a rég rettegett inség, mely fenyegetőleg látatta karjait a nyári hónapokban s az aratáskor, most teljes egészében megjelent. Itt a városok palotásorai, sőt a kunyhói között is, nem olyan látható ez a kísértet, de künn, hol a tanyák szélnek, viharnak, hidegnek kitett viskóiban dideregnek az éhes, a fázó emberek, ott lehet feltalálni azt a nyomort, azt az inséget a maga rettenetes valóságában, melyről előterjesztéseket tesz a megyegyűléseken az alispán, — melynek létezését kimutatja a statisztika, — melyről cikkeznek a főváros lapok, — s a mely szegény népünket éhezeti, gyöttri.

Sokszor meglátogatta már az isten az ország egy-egy vidékét, sok baj, sok szerencsétlenség lebegett hazánk felett. Csak a ké, utolsó évtizedben mennyit járt az árvíz, tűzvész, rosz termés, betegség és más isten csapása. S ilyenkor a megye az államhoz fordul, ha ez sem elég, akkor a közintézetek, majd a magánosok s végül a társadalom lép előtérbe, a gazdagok megnyitják ragyogó palotáik ajtóit a fázók, a szegények előtt, a vagyonosok odaültenek dusan terített asztalokhoz a kiéhezett, rongyos inségeseket.

Oly szép a jótékonyság!

Bácsmegeye, a mi megyénk eddig a magyar — tejjel mézzel folyó — Kanaánja volt és most a Kanaán lakói éheznek, nincs enniva-

lóhoz sem gabonájuk, sem hogy elvetni valóra maradjon. Bácsmegeye, melynek a legjobb buzatermő földje van széles ez Európában most éheznek s rá van szorulva már-már nem csak a kormány, de a magyar társadalom segélyére, könyörületére, jószívűségére!

Keressük az okokat! Hiszen a napisajtó is eleget emlegette a „rosz termést, rosz időt.“ A börzeárak esélyei a legjobb jelzői a népeség jólétének, és innen is csak hiányt olvashatunk ki, mely Bácsmegeyében és Torontálban a legnagyobb, de mely kiterjeszti sápadt sugarait az egész magyar alföldre, az egész magyar hazára. Nem okozhatjuk sem önmagunkat, sem egyeseket; a bajnak okát ne keressük.

Az tény, hogy a dolog így áll. Elvitázhatatlan tény, hogy megyénkben ezek, meg ezek éheznek, való, hogy nincs kenyér, hogy nincs fűtőanyag. S ha az okoknak nem vagyunk képesek végére járni, de látjuk a következményeket. A sok tolvajlás, a sok rablást, a kétségbeesésnek annyi káros folyományát. Látjuk, hogy az éhező nép lop, rabol, öl, csak hogy az éhségét lecsillapíthassa. — S mit látunk még? Látjuk a szocialisták zavar-gásait, kik éhségtől zúgó fővel kiállanak halált mindenkire a ki nem éhezik. A kik az inség döglésztő levegőjében álmodoznak egy szebb jövő után, melynek elérése végett képesek ölni is. Mi adta a híres anarchista merénylők kezébe a bombát? Az inség. Mi fogja a végletekig hajtani a szocialisták? Az üres gyomor.

És ez nagyon veszedelmes tényező ám! Az állam, melynek egészét fenyegeti a szocializmus, a társadalom, melyet felforgatni kíván — kénytelenek védekezni, s ezen védekezés szempontjából kell segítségül jönni az államnak, a társadalomnak, s ezért kell minden hazafinak szívén viselni az inségesek ügyét.

Nem tudjuk, mit hoz a jövő? Az inség, s akkor kitisztul a láthatár.

Sz. L.

A gyilkos mérnök ügye.

(Sürgöny értesítés.)

Bpest — január 15.

Gárdos mérnök ügyében ma vád és védbeszédet, ítéletet hétfőn hirdetik.

Politikai hírek.

— Tisza Kálmán vissza vonul. Tisza Kálmán azóta, hogy lemondott a miniszterelnökségről, elnöke volt a pénzügyi bizottságnak. Előrehaladott korára való tekintettel azonban ezt a tisztelet többé el nem vállalja. A Budapesti tudósító erre vonatkozólag a következő főhivatalos kommunikét közli: Megerősítve egy némely lap azon hírére, hogy Tisza Kálmán nem hajlandó többé a pénzügyi bizottság elnökségét elvállalni, ez elhatározásnak indító okát kizárólag abban találja, hogy az ősz államférfiu nem véli magát az ezen tisztséggel járó testi fátaladalmaknak a jövőben is alávetetheti. A Budapesti Tudósító ezuttal arra is emlékeztet, hogy Tisza Kálmán a jelen országgyűlés elején csupán a szükségnek engedve, fogadta el e tisztséget, akkor, midőn a bizottságnak sok évi elnöke, Széll Kálmán, nem vállalkozott az elnökségre. A szabadelvű pártban remélik, hogy Széll Kálmán megfelel a közhajtásnak és rábítható lesz, hogy elfogadja újra azt a megbízatást, amelynek hosszu éveken át oly sikeresen megfelelt.

— Szász hetvenkedés. A szász néppártnak központi választmánya a brassói zöldsászkok indítványára ülést fog tartani, hogy abban — hir szerint — tárgyalás alá vegye a zöldsászkok részéről tett azon indítványt, hogy egy általános küldöttség útján kérjék a kormányt és a királyt a községek egységes elnevezéséről szóló törvényjavaslatszavonására. A mai ülés feladata lesz megállapítani annak a feliratnak szövegét is, melyet ez a küldöttség át fog adni az uralkodónak, kivéve, hogy e törvényből, tekintettel a szászokra és a többi hazai nemzetiségekre, tagadja meg a szente-sítést.

volna, hogy három vármegyében Beke Pali mulat a legszebben, oda sompolygott mellé, mély alázáttal hajtotta meg magát előtte:

Jó estét Nagyságos ur! itt vagyok egész bandámmal.

Jól van jó, majd meghallgatjuk.

H.

A csinos városka egyetlen úri vendéglője volt, a Casinó. Gyönyörű szép kávéház, ebédlő és park magas jegenye fákkal szegélyezve. Az úri közönség hetenként kétszer, háromszor ide jött szórakozni — a jobb módúak itt is vacsoráztak utánozva a fővárosi publikumot. A vendéglős meg sűrűn hozott szórakoztatot vendégének, mert még cigányja sem volt a városnak, csak olyaá német muzikusok kik nappal fodrászok, orások, szabók meg orvvadászok.

Persze, Máté Jancsi cigány bandája nagy közönséget hozott össze az étterembe.

Beke Pali ott vacsorázott a tórszasztalnál néhány fiatal ügyvéd, orvos és hivatalnok társaságában és hangos nevetéssel mesélte tavali kalandjait.

Néha — néha körül nézett a teremben oda pislantott a primásra, mintha mondaná: megvagyok veled elégedve!

Egyszer csak nagy robajjal nyílik az étterem üvegajtaja, a Molnár lányok jöttek meg.

Beke Pali felugrik. El se ajánlja magát barátaitól kezét csókol Molnár mamának

megszorítja a kis Ilma kezét, ki mosolyogva szorítja vissza, aztán leülnek a cigány mellé az üres asztalhoz. —

— Örül arany virág? kérdi a kis Ilmát.

— Nagyon — nagyon örülök — tudja a papa előbb nem akart eljönni, aszondja ő el van fáradva, a bankba sok dolga volt, de én meg Bela addig könyörögtünk, míg — aztán szépen játszanak a cigányok? Jaj, de szeretnék mulatni — Beke úr? ugy-e befog rugni?

— Bocsánat Nagyság nem szoktam berugni — nem vagyok paraszt. —

— No csak szalon spiczet értettem maga — maga

— ne röstelje mondja ki.

— Maga — édes!

Ilma azt akarta mondani, hogy „csacsi“, de tudta, hogy akkor Beke Palit magára haragítja félórára, pedig hát most kedveskedni akart neki. — Molnár Ilma alig tizenöt esztendő, rendkívül vigkedélyű, amolyan bolondos kis lány volt, kivel ha valamely ifju komoly hangon kezdett diskurálni úgy ki figurázta, hogy hat hátig se mert hozzászólni.

Rácz Ferit a kis adótszitet szerette legjobban. Vele úgy játszott, mint valami kis bété. Leültek a szoba szőnyegére Feri régi kártyát vett ki zsebéből aztán játszottak „kis bornyut“. Persze, hogy Feri lett mindig a kis bornyú.

Mikor aztán a mama rászólt: Ilma nem szégyeled magad, nagy lány létedre!

Ilma felkelt, megigazította csipkekötőjét — zongorához és kis ujjával bulevágott a billentyűkbe mintha a zongorán akarta volna meg-boszni magát mert a mama nem engedte végig játszani az érdekes partit, most mikor éppen harmadszor lett volna bornyú a Feri...

Máté Jancsi szépen játszotta le programját. A kávéházi óra éjféltre járt a közönség oszladozott — Beke Pali haza kísérte Ilmákat. Mikor vissza jött tórszasztalnál már a butellás borok jártak.

Igyük meg a brüder Pali, szólt Rácz Feri buta arccsal nézve barátjára.

— Talán vissza igyuk?

— Vagy nem bánom — aztán megégyeszer megisszuk!

— Csak pezsgővel!

A cigány primás szeme villogott.

A pezsgős palékok durrogtak.

— Ne puffogj te — szalvétába tekerd a nyakát — mit henczergsz, hogy pezsgőt öntesz!

És a pinczér vigyázva csavarta ki a dugót.

A többi asztaloknál csöndben pityizáltak a polgárok, Beke Pali asztalára néztek, ott játszott már a cigány is.

— Álljatok fel — mind — te is kisbögös

— **Naplrend a házban.** Budapest, január 14. A képviselőház legközelebbi ülése e hó 14. A képviselőház legközelebbi ülése e hó 17-én, hétfőn délelőtt 11 órakor lesz, amelyen tárgyalni fogják a képviselő háznagyának jelentését, a képviselőknek a Ház üléstermében való elhelyezése tárgyában.

— **A rózsahegy-i választókerület.** A rózsahegy-i választókerületben, mely Matyasovszky halála folytán megüresedett, fel akarnak lépni Porubszky Jenő és Pálmay József kegyesrendi gimnáziumi igazgató szabadelvű programmal. A néppárt hír szerint Makk József királyi törvényszéki bírót lépteti fel.

Különfélék.

— **Kinevezés.** Karácson Gyula, vármegyei alispán, mint az apatin-monostorszeghi ármentesítő társulat miniszteri biztosa Zottományi Mihály vármegyei tb. főszámvevőt nevezett társulához 300 frt évi tiszteletdíjjal pénztárnokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** A földmivélsügyi m. kir. miniszter Lányi Gyulát az apatini erdőhivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— **Kinevezés.** Schmausz Endre főispán Mariánovits Máté utbiztost Krnyaiszky Demeter helyett helyettes rendőrbiztossá Mariánovits helyébe Malagurszky Fülöpöt nevezte ki.

— **Körrendelet.** Az igazságügyminiszter 60742. sz. rendeletével elrendelte, hogy minden jogerősen vád alá helyezett törvhatósági, községi, közig. tisztviselő büntető ügye soron kívül intéztessék el, tekintet nélkül arra, vajjon az illető tisztviselő elleni fegyelmi eljárás a bűnügy jogerős befejezéséig függőben tartatik-e?

— **Közgyűlés.** A szabadkai nemzeti kaszinó f. évi január 23-án d. e. 10 órakor rendes évi közgyűlését tartja.

— **Hymen.** Mityácsky Elek, b.-monostorszegi tanító elfjegyezte Müller Sándor ferencz-csatornai alkalmazott leányát: Laurát:

majd ühelsz ha más mulat! Ide huzzad a fülembé az én nótámat.

Találgatta a cigány, se hogy se találta el.

— Ne az újak közt keresd, ne a vigát — szomorú legyen mint a temető barangja.

Persze a cigány azt hitte, hogy most eltalálta, mosolyogva huzta rá:

Temetőben láttalak meg...

Nem az!

A kis bőgős oda sompolygott Beke Pali mellé és halkán kezdé;

— Szomorú fűz hervadt lombja... Beke Pali rákönyökölt az asztalra, némán hallgatta a muzsika andalító hangjait, úgy zokogott a száraz fá, oly szomorúan mesélt.

— Isten áldjon meg gyerekek — igyatok búcsuzom!

A nóta szót tovább:

Temetőben zúg bűg a szél

Csendről, nyugalomról beszél!

Jobb lesz majd ott megpihenni

Oda lent majd nem fáj semmi,

Most Beke Pali kezd a nótát. Hatalmas bariton hangját mérsékelve, halkán éneklí végig

Oda lent majd nem fáj semmi!

Nem fáj semmi!

Ne szomorkodjunk fiuk! Igyunk — vágj bele a száraz fába ne sirjon tovább a muzsikád.

(Vége következik.)

— **Eljegyzés.** Kriszhaber László budapesti nagy kereskedő e hó 9-én fényes ünnepélyesség vette el dr. Neugebauer Dávid, Uj-Szivac község orvosának leányát, Rózsa kisasszonyt.

— **Elítélt igazgató.** Bogdanovits György karlócai asztalosmester nemrég vezércikket irt az Ujvidéken megjelenő Zasztavában a magyarság ellen. A szegedi esküdtsek azért a napokban igazgatásért három hónapi államfogházra és kétszáz forint pénzbüntetésre ítélte. Bogdanovics az ítéletben megnyugodott s mindjárt megis kezdte fogságát.

— **Előjárók választása.** Parabutyon községi bírónak Knarr György, esküdté Szingler József adószedővé König Antal választott meg.

— **Uj esküdt Kornyaján.** Kornyaján Jauch Sebestyén esküdtnek felmentése folytán Schlachter Adam választott meg.

— **A szabadkai ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy Rezsnyi János zombori lakos ügyvédet, saját kérelmére, az ügyvédekről vezetett lajstromából törölte. A szabadkai ügyvédi kamara fegyelmi bírósága közhírré teszi, hogy Eimann László palánkai lakos ügyvédet, az 1897. évi 28. t. c. §-ának a) és b) pontja szerint az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztette.

— **Uj szabályzat.** Uj szabályzat van most Szabadka város jegyzői hivatalában készülőlélben. Az új szabályzat az iskolai tandíja 25 illetve illetve 35 frtra lesz felemelve. Ez a készülő szabályrendelet körülírja a tandíjmentesség esélyét, s a szegénysorsú tanulóknál is az előremeneteltől teszi függővé ezen előny elnyerését. A napokban már be is lesz fejezve ez az illetékes helyen valószínűleg helyben hagynak.

— **A szabadkai izr. nőegylet** f. hó 22-én rendezi táncmulatságát, melyre az előkészületek erősen folynak. Az intéző körök buzgalma biztosítja a bál sikerét.

— **Tisztujtás.** A szabadkai pinczér betegsegélyző egylet f. hó 10-én ejtette meg a tisztujtást, melynek eredménye a következő: Elnök Thiry Hugó, Alelnök Pavetics Ignác, titkár Szilágyi Lajos, pénztárnok Spiegel Károly, t. titkár Markovits Domonkos, igazgatóság: Feszler Károly, Boros Ferencz, Horváth Lajos, Ughi Pál, Malics István, Sziebold József, Vinkler Alajos, Markovits Domonkos, Orthoffer Gusztáv, Obodál Lajos, Németh József, Fábik Gyula, igazg. póttagok: Rubinger Rezső, Cseppela György, Széles István, Varga Antal, Valihora József, Acházt Ferencz, felügyelő bizottság: Tumbász Lázár, Georgievits Sándor, Kárpáthy Jakab, egyleti orvos: Dr. Heiszler Jakab, egyleti gyógyszerész: Decsi Dezső.

— **A szabadkai Nemzeti Casino** f. évi január hó 19-én Hází estélyt tart. Kezdeté este 8 órakor. Urak 1 korona zenéjét fizetnek.

— **Márczius idusa Ó-Becsen.** Márczius 15-dikét a szabadságharcz 50 éves évtordulóját Ó-Becsé községe nagy ünnepélyvel és a főtéren emelendő Szabadság szobor-leleplezésével fogja megünnepelni. Az ünnepélyt előkészítő bizottság már foglalkozott az ünneprenddel és kimondotta, hogy a diszszónoklat tartására Csupor Gyula nyug. főtisztviselő kéri fel, míg az alkalmi ódát dr. Szász István fogja írni és elszavalni. A község főtisztviselői és a főteret a város fogja diszíteni és gondoskodni fog a megyei előkelőségek elszállításáról.

— **Árverés.** A Szabadkai teher pályaudvar raktlárában elhelyezett s ki nem váltott árúk f. évi január 27-én nyilvános árverésen eladni fognak.

— **Charusek Rezsőről** a világhírű sakkmatadorról megirtuk, hogy Szabadkára jön. Most értesülünk, hogy a híres mester sürgőnyileg értesítette a Szabadkai Sakkör elnökségét a következőkben: „Zambeli sakkör pénztárnoka Szabadka. Folyó hónap végén jövök. Charusek.” A sakkör nagyban készül jeles vendége fogadására. Már a végigjátszandó pártik sorrendjét állapítják meg. A Sakkör tagjai közül minden jelesebb játzó részt vesz, azonkívül a körön kívül álló amatőrök is részt vehetnek. A Sakkör eddig megállapította, hogy a mester szimultán játszmát fog játszani a város jelesebb sakkistáival. Igen érdekesnek ígérkezik a verseny, melynek fővonzereje azon párti lesz amelyet a mester a helybeli legjobb játzóval Temunovich Zoltánnal fog játszani, ki a helyben tartott zártkörű sakkverseny első győztes lett a ki azonkívül a Budapesti egyetemi kör sakkversenyén is első lett.

— **Ó-Becsen** a sertés kolera megszűnt, miért is az előjáróság a zár feloldását kérelmezte a megyei alispántól.

— **Pinczérből tanító.** Az ó-becsei szállási rom. kath. iskolában, miután eddigi tanítója a városba vállasztatott be, egy kiszolgált pinczér teljesíti a műzsaikai nevelő oktatását ft. Fonyó Pál iskolaszéki elnök megbízásából. Más érdemét nem tudják a derék pinczérnek, mint hogy a plébánosnál volt azelőtt inas.

— **Halálozás.** Gombárovits István, zombori jómódu kocsmáros tegnap meghalt és ma temették el nagy részvét mellett.

— **Csürogon** a szerb dalárda a sikerült működvelői előadást rendezett esütörtökön. Különös dicséretet érdemelnek Srtykov Mária és Obradov Mária kisasszonyok. Az est 176 frt. jövedelmet hozott, a mi ily kis helységben igen szép eredmény. A vidékről is sok szerb vendég volt jelen.

— **Hitszónoklat.** A szabadkai izr. hitközség szép ékeszólású rabija dr. Klein József tegnap délelőtt hibeineinek leedületes szavakkal hitszónoklatot tartott, amelyen élénken felhívta a hívőket hogy a régnélkülözött hitközségi élet békéjét elvégre is megközsék. Ez szolgálit eddigéig is akadályul arra, hogy a hitközség a modern idényeknek megfelelő templomát fel nem építhette.

— **Vidéki hírlapírók szövetsége.** A temesvári tisztikar által részben a vidéki hírlapírók szövetsége javára rendezett bál ténnyesen sikerült. A jövedelem is lépest tar a bál fényével, mert 1930 frt. jutott a kitűzött jótékonycélnak. A vidéki hírlapok szövetségének a bál védnökönje; Valdstättner Olga báróné 400 frtot küldött át Batat Armin temesvári szerkesztőnek a következő levél kíséretében:

Tisztelt szerkesztő ur!

Van szerencsém Önnek, mint a vidéki hírlapírók orsz. szövetsége alelnökének a szövetség nyugdíj és segély alapja javára 400 frtot, mint a f. hó 8-iki tisztibál jövedelmének egy részét átküldeni.

Temesvárott, 1898. január 13.

Waldstätten Olga báróné.

— **Pályázati hirdetmények Bácsmégében.** Pacsér községben 300 frt javadalmazással étott irnoki állás. Bonyújtási határidő 1898. január 30-ika Csonopla községben 450 frt javadalmazás által étott nép tanítói állásra. Bonyújtási határidő 1898. február 10-ike. Jankovác községben 300 frt fizetéssel javadalmazott irnoki állásra. Bonyújtási határidő 1898

január 25 ike. Bács-Földvár községben 600 frt javadalmazással ellátott II-ik községi orvos állásra. Benyújtási határidő 1898 február 10 ike.

— **Lótenyésztők figyelmébe.** A kecskeméti m. kir. honvéd huszár ezred parancsnokság a pótlóvak vásárlását e hó 18-án P. Zobnaticzán Bács-Topolján 19 én Kulán 20-án Szabadkán 21-én Bács Almáson 22-én fogja eszközölni.

Az elütött torony.

(Karczolat).

... Egyhangu zakotlással haladt a hosszú személyvonat. Az egyik kupéba viszdőlve a bőrpárnákra ült egy magas, sovány, feketehajú fiatal ember. Szemei lázasan égtek, de látszott hogy mindég ilyenek. A vonat jött, jött Szabadka felé. A fiatal ember lassanként lehunyta szemeit s elszunyokált. Ajkai felálmában mozgott, s halk hangon hallatszott

— Sakk ... sakk ... matt ...

A kalauz belépett, kérte a jegyet. Aztán az ismeretlen fiatal ember tüzet kért től és cigarettre gyújtott.

A vonat csak halad. Lassanként el elmaradtak a kis állomások. A mikor a vonat egyiknél megállott pár percze a fiatal ember az ablakhoz lépett. Valami nagyon leköthette figyelmét mert szemeit merőn szegezve oda nézett ki az ablakon.

A mit ott látott az lebilincselte; a peronon két uri ember sakkozott. A fiatal ember — ki híres sakk művész — merőn nézte a játékot. Leeresztette az ablakot és úgy nézett ki. Az az egyik, a ki a fehérrel játszott sokkal jobban állt. A művész nagyon jól látta, hogy mi tervet szől. Az ellenfél lassanként belement a csapdába. A művész ezt is látta. Izgatottan várta az eredményt, szemei még jobban csillogtak, keze reszketett. A fehérrel játszó most kőbe állította a bástyáját, s ha az ellenség azt elveszi, két lépés alatt mattot kap.

... Izgalmas pillanatok.

... Az ellenfél gondolkozik. A művész izdadt homlokát törölgetve nézi tovább a játékot. A vonat fűtőül s lassan megindul...

A fekete most lép s a bástyát akarja elütni, midőn... ebben a perczen vészjel hangzik. Rémulten sikoltoznak az utasok. A vonat megáll s az egyik kupéból kirohan egy magas sápadt fiatal ember oda a sakkasztókhoz s megragadva a fekete kezét kiáltja

— Ne vegye el, mert matt lesz!...

IRODALOM.

„1848“ hatodik és hetedik füzeté.

Egyszerre két füzetet kaptunk most Jókai, Bródy, Rákosi pompás vállalatából az 1848-ból a hatodikát és a hetediket.

Fegyversattogás és trombitahang üti meg a füleinket, ha ezeket a képeket nézzük. Megragad az idők hangulata, az a lelkes, nagy érzés, mely akkora kebleket tudott betölteni, mint a Petőfié. Lélek cserélő nagy idők! A mai kor gyermeke szomorgó kegyelettel gondol a nagy alakokra és mélyen felsóhajt: mért nem adatott neki azokkal egy korban élni. Az unió hőseinek korában, a mikor Szász Károly a világtörténet könyvével kezében vivta harczát a háborgó nemzetiségekkel; feltámadt az

ellenség tengere, de egy napon csendesül a vihar, a kolozsvári piacon kibomlik a magyar trikolér, mint a szivárvány a vihar után is csendesül egy pillanatra minden; csend — béke. — Mért nem adatott élnünk a boldog korban, midőn Pozsonyban a magyar szellem kezdte bontogatni szárnyait, mikor aztán Pestre költözött az országgyűlés. Egyszerű terem volt a képviselők tanyája, ők, az alakok voltak fényesek. A vidgató szerény termében egymásután nagyszerű események játszódtak le. Ma még Kossuth beszéde hangzik, a visszhang „Megadjuk”-ot kiáltrá százak ajakáról; lent a határszélen véres harcz folyik, jönnek a szerbek. Ma még készülődnek, egy hónap mulva idetoppannak, két hét mulva mindenünnből kifosztottak, egy hónap mulva Kossuth szózata harcra hívja a népet; nyomábsn megterem a népfelkelés, megnépesülnek a magyar táborok s mához másfélhónapra már takarodik kifelé az ellen, azt keresi, hol közelebb a osztrák határ?

Dicsőséges, fenséges nagy idők, jól járt, a mi bennetek élt, boldog; a ki rátok visszaemlékezhet, áldottak, a kik nagy tetteidet összegyűjték, új életre keltik, örökbe hagyják az utókornak.

A diszmű valóban ezt teszi. Ugy látszik a szerkesztők és kiadók nemcsak ígéretüket váltásák be, hanem még sokkal többet tesznek. 1200 képet ígértek. De úgy látszik, annál jóval többet adnak. Teszik ezt hálából a közönség iránt, mely e művet oly jól megérdemelt pártfogásban részesíti. A gazdagabb tartalom nem változtat a mű árán. Az egész nagy kötet ára 9 forint, és diszkórtésben 12 forint lesz, egy füzet ára 30 krajczár. Megjelenik a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság kiadásában.

SZINHÁZ.

Vasgyáros. Kedden, jan. 11-én Lomniczy Béla jutalomjátéka volt. A közönség szép számmal töltötte be a színházat és lelkesen üdvözölte a jutalmazandót. A nézőtérrel több babérkoszorut és ajándékot nyújtottak fel. Az előadásról azt írhatjuk, hogy a középszerűség színvonala fölé nem emelkedett. Lomniczy póza szavalása, hangja és modora nem olyan, mint a milyet a hős szereimestől elvárunk. Igen sok benne az igyekezet, de erejét és tehetségét szétforgácsolja azáltal, hogy nem szenteli magát bizonyos irány teljes elsajátítására, hanem mindenféle zsanerban dolgozik. Mult évben Molnár Lászlótól láttuk ugyanezt a szerepet és az összehasonlítás Lomniczyra nem kedvező. Lányi Irmáról, Boros Ferikéről és Hatala Györgyikéről valamint a férfi szereplőkről elismerjük, hogy iparkodtak megfelelni, de nagyobb szerű hatást egyikük sem ért el.

Az ötödik pont. Szerdán másodszer került színre. Mulatságos operette, melyben Sugár, Aranka viszi a főszerepet. A szereposztásban változás nem történt és a közönség teljesen megelégedett volt avval amit látott és hallott.

Diplomás kisasszonyok. Csőtörtőkön adták. Kövessinek legrosszabb darabja. Egyikünk sincs tisztában, hogy a szini irodalomnak mely osztályába sorozza. Éles kepnek nevezi a szerző, de elfelejtett a képekhez életet adni. Unalmas, üres, léha dolog, kár volt másnap megismételni. Másutt is megbukott, nálunk sem járt máskép. Szánalmss volt tehát a szereplők helyébe is, mert a legjobb akarattal sem tudtak élvezhető produkálni.

KARKOS ÉS TÁRSA

ezelőtt HORVÁTH ANTAL

DÉLIGYÜMÖLCS ÉS CSEMEGE KERESKEDÉS

SZABADKA RUDICS-UTCA 10. SZ.

Ajánlunk minden fajtájú déli gyümölcsöt u. m. Mandarinokat, narancsot, citromot, francia csemege mandolát, paradíót,ogyorót, hosznial valamint bordeauxi aszalt szilvát.

Halmemüekből, russlikat, sprotnit, angolnát, ajokát, tengeri pisztrángot, ajoka gyüruket, olajban és caviart.

Husnemüekből prágai sonkát és csász rhuat, nyersen és kifözve, mortadelát di Bolgnia, veronai szalamit, továbbá minden fajtájú theat, theasüteményt, göröczi gyümölcsöt stb. stb.

Egyuttal bátorkodunk a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy bankettekhez, házimulatságokhoz stb. stb. gardinettek, valamint olasz salátát a legolcsóbb árak mellett, s a legizlésebb, valamint elegánsan arangirozva a házhoz szállítunk.

Minél számosabb megbízásért esedezünk kiváló tisztelettel

Karkos és Társa.

Testgyógyászati gyógygymnastikai és massage-intézet Szabadkán,

Ötös-utca, 61. sz. alatt, a főposta közelében.

Kitünő gyógymód a csont és izomrendszer megbetegedéseinél, a gerincoszlop kóros elferdüléseinél, valamint az izmok eszuzos bántalmainál, továbbá sikerrel alkalmazható renyhé székletnél és aranyeres bántalmaknál.

Betegfelvétel naponta d. u. 1—3-ig.

Rendelő orvos:

DR. HEISZLER J. orvos.

Duna Szekcsőn

40 év óta fennálló, élénk forgalmu és igen jól jövedelmező, közvetlenül a Duna és az állami közut mellett fekvő

Téglagyár és mészkemencze

a tulajdonos előrehaladott kora miatt előnyös feltételek mellett bérbé adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgáf **Krausz Pál** Baján.

K i a d ó

esetleg örök áron eladó

a szent-rókusi templom átellenében III-ik kör 638. sz. a. lakház berendezet üzlelével.

Érinthetkezhetni a tulajdonosnál

Héger Nándornál.